

Gajeva 3, 52100 Pula
Telefon/faks: 052 506 065
e-mail: udruga-zelena-istra@pu.t-com.hr
url: www.zelena-istra.hr

GRAD PULA
Upravni odjel za prostorno uređenje,
komunalni sustav i imovinu
Forum 2,
52 100 Pula

Ur.br.: UZI-62/1-8/2020

U Puli, 31. kolovoza 2020.

PREDMET: Prijedlog dopune Prijedloga X. izmjena i dopuna Generalnog urbanističkog plana Grada Pule

URBANI / DRUŠTVENI VRTOVI

Poštovana/i,

vezano uz Prijedlog X. izmjena i dopuna Generalnog urbanističkog plana Grada Pule (nadalje: Prijedlog X. izmjena i dopuna GUP-a), te uz Elaborat (tj. Odredbe za provedbu i prateće dokumente), koji su objavljeni u sklopu Javne rasprave o Prijedlogu X. izmjena i dopuna GUP-a, ovime predlažemo izmjene i dopune vezane uz status urbanih i društvenih vrtova:

U Prijedlogu X. izmjena i dopuna GUP-a stoji odredba u čl. 50, stavak 4.: „Unutar zaštitnih zelenih površina (Z, Z-Š3): zelenih tampon zona između površina različitih namjena i zone rezervacije prostora mogu saditi višegodišnji nasadi primjerenih autohtonih biljnih vrsta i uzgajati usjevi vrtnog i ukrasnog bilja i stablašica, s naglaskom na vrste mediteranskog podneblja (urbani vrtovi) ali se dodatno uvjetuje isključivo djelatnost na otvorenom”.

U tekstualnom dijelu dokumenta na savjetovanju nigdje nisu definirani pojmovi urbanog i društvenog vrta. Sve je više hrvatskih gradova koji potiču i pokreću uređenje i opremanje obradivog zemljišta u vlasništvu JLS radi davanja na korištenje građanima u svrhu proizvodnje hrane, začinskog bilja i cvijeća za vlastite potrebe. Stoga podržavamo odluku Grada Pule da u GUP uvrsti mogućnost korištenja zemljišta za "vrtne usjeve", no držimo da tako skromna definicija nije dovoljna kako za promicanje ideje (koje, kao i svaku, treba promicati) da bi se dugogodišnjoj tradiciji u Puli odalo priznanje, podrška i poticaj za razvoj (budući da se u protekla dva desetljeća površine urbanih vrtova osjetno smanjila zbog pogrešne politike gospodarenje obradivim zemljištem i izostanka bio kakve podrške). Pretpostavka za uspješnu promociju neke ideje je njeno definiranje i imenovanje.

Potrebno je posebno naglasiti u tekstualnom dijelu GUP-a ideju održivog korištenja gradskog zemljišta te poboljšanja kvalitete života građana u socijalnom, ekonomskom i ekološkom smislu. Urbani vrtovi omogućuju dostupnost zdrave hrane i poboljšavaju kućni proračun građana, doprinose očuvanju bioraznolikosti, ekološkoj svijesti građana, povezivanju sa prirodom, zdravom načinu korištenja slobodnog vremena i promoviranju zdravog stila života.

Stoga predlažemo da se na primjeren način označavanja bojom, planskim znakom i njegovim tekstualnim opisom označi pojam URBANI VRTOVI.

Uvrštavanjem koncepta urbanih vrtova u temeljne gradske planske dokumente, osigurala bi se njihova trajnost te bi im se odalo priznanje.

U tekstualnom dijelu predlažemo sljedeće opise: urbani vrt u gradu, odnosno vrt na javnom i gradskom zemljištu koji Grad ustupa građanima ili grupi građana za uzgoj hrane za vlastite potrebe.

1) Kao odrednice za pojam „urbani vrt“ predlažemo

„Javna zelena neizgrađena površina namijenjena uzgoju jestivih i drugih biljnih kultura koja je ustupljena građanima za pojedinačno ili zajedničko korištenje sa svrhom uzgoja jestivih i drugih biljnih kultura za osobne potrebe građana. Prostor urbanog vrta predstavlja neizgrađenu zelenu površinu s naglašenom vegetacijskom/hortikulturnom komponentom, uz mogućnost opremanja samo najnužnijim sadržajima poput ograda, alatnica, nadstrešnice, staklenika, sustava za navodnjavanje i kompostiranje. Vrtom se upravlja kao cjelinom, a uređenje pojedinih parcela/gredica preuzimaju građani.“ Ukoliko se radi o zajedničkom korištenju, koristi se termin društveni vrt te podrazumijeva prostor namijenjen edukaciji, prijenosu znanja i vještina, organizaciji javnih događanja kao što su radionice, predavanja i sl. Unutar društvenih vrtova moguće je iznajmljivanje pojedinačnih gredica. Organizaciju korištenja unutar društvenog vrta organiziraju sami građani“.

2) Kao odgovarajuću boju na kartografskom prikazu predlažemo zelenu,

uz tekstualnu oznaku

„Zaštitna zelena površina te drugi planski znak i tekstualnu oznaku za javne zelene površine, ili novi planski znak i tekstualnu oznaku „zaštitna zelena površina – urbani vrt“ u sklopu zelenih tampon zona i zona rezervacije prostora kako je prikladno sukladno trenutno važećem GUP-u odnosno planiranoj Odluci o izmjenama i dopunama GUP-a. (čl. 50 Odredbi za provedbu).

Nadležnom gradskom upravnom odjelu ostavljamo prosudbu o konkretnim prikladnim mjestima i načinima za uvrštavanje pojma „urbani vrt“ s pripadajućom definicijom, kao i definiranje konkretnog planskog znaka na kartografskom prikazu, te dosljedno uvrštavanje pojma, odrednice i oznaka za urbani vrt u Odluku o izmjenama i dopunama GUP-a i Elaborat. Kao dugoročnu mjeru, tražimo da se ovaj prijedlog uvrsti u buduću prostorno-plansku dokumentaciju, odnosno odluke o izmjenama i dopunama GUP-a, odluke o donošenju GUP-a, te urbanističke planove uređenja (UPU). Kao primjer dobre prakse navodimo Generalni urbanistički plan Grada Rijeke koji pod točkom 3.2.5.1.2.3. navodi oznaku Odmorište i vrt, uz pripadajući planski znak Z3.

Sukladno već iskazanom interesu Grupe za urbane vrtove pri udruzi Zelena Istra, predlažemo da postojeće lokacije urbanih vrtova koje se nalaze na području Ferijalnog, Gregovice i Pragranda ostanu urbani vrtovi odnosno da se na njih primjeni pripadajući planski znak za urbane vrtove.

Nema nikakvog smisla da se urbani vrtovi planiraju na nekim novim površinama kad su građani odabrali i koriste postojeće vrtove već više od 50 godina. Postojeće lokacije imaju povijesnu tradiciju korištenja, postoji navika dolaženja, pozicije se nalaze blizu javnog gradskog prijevoza te se nalaze uz stambena područja visokogradnje, nebodera, zgrada, kuća s minimalnom okućnicom i sl. te je iskazana potreba velika.

OBRAZLOŽENJE:

Urbani društveni vrtovi, odnosno vrtovi na javnom i gradskom zemljištu, predstavljaju afirmirane urbanističke cjeline koje odavno postoje u mnogim europskim i svjetskim gradovima kao dio dobro prihvaćene urbane kulture. Urbani društveni vrtovi dio su višedesetljetne tradicije urbanog povrtlarstva u gradu Puli, te je osobito poželjno poticati osnivanje urbanih društvenih vrtova u gradskim četvrtima s visokom gustoćom naseljenosti i građevinama bez privatnih okućnica. Društvena korist urbanih vrtova je nepobitna i višestruka: osim doprinosa održivom razvoju, zelenim sustavima i ublažavanju lokalnog utjecaja na klimatske promjene smanjenjem emisija plinova, urbani društveni vrtovi doprinose i kroz kontakt s prirodom, proizvodnju zdrave hrane, promociju tradicionalnog načina uzgoja, razvoj zajednice i sugrađanske solidarnosti, edukaciju, terapijsku i rehabilitacijsku dimenziju, inkluziju marginaliziranih i ranjivih skupina građana, te demonstraciju socijalne osjetljivosti jer uzgojeni plodovi uvelike mogu pomoći kućnim proračunima. Time bi Pula ujedno dobila i novi sadržaj koji bi u mnogome pridonio poboljšanju kvalitete života u gradu i atraktivnosti gradskih sadržaja za stanovnike i posjetitelje.

U Puli, 31. kolovoza 2020.

Za Zelenu Istru,
predsjednica
Irena Burba,
irena.burba@zelena-istra.hr
mob.: +385 99 70 58 210

